

KOMENTÁŘ

11. 9. 2020

Obyvatelstvo v Moravskoslezském kraji v 1. až 2. čtvrtletí 2020

V prvním pololetí 2020 poklesl počet obyvatel v Moravskoslezském kraji o dalších cca 3,5 tisíce osob. Na tomto úbytku se z více než 62 % podílela migrace obyvatelstva. Všechny ukazatele mající přímý vliv na pohyb obyvatelstva (počty živě narozených, zemřelých, přistěhovalých a vystěhovalých) vykázaly ve srovnání se stejným obdobím roku 2019 negativní vývoj. Platí to zejména v případě vystěhovalých, jejichž počet vzrostl na 5,1 tisíce osob. Výsledná záporná salda (přirozené, migrační i celkové) zůstávají v rámci celé České republiky nejvyšší. Nouzový stav a s ním spojená omezení se odrazil také v nízkém počtu manželství uzavřených v období od března do května.

K 30. 6. 2020 žilo na území Moravskoslezského kraje **1 197 018 obyvatel**, z toho 51,0 % žen. V porovnání s předchozími čtvrtletími nenastala změna v tendenci úbytku obyvatel Moravskoslezského kraje, kdy se stav populace nadále snižuje jak vlivem přirozené měny, tak i migrací. Jediným okresem, ve kterém se nesnížil počet obyvatel, je Nový Jičín, a to zásluhou kladného migračního přírůstku. K největšímu úbytku obyvatel došlo v okresech Karviná a Ostrava-město. Vedle Moravskoslezského kraje byl zaznamenán úbytek obyvatelstva v dalších 7 krajích ČR – Ústeckém, Zlínském, Libereckém, Karlovarském, Jihočeském, Olomouckém a Královéhradeckém. V ostatních krajích České republiky naopak počet obyvatel vzrostl, nejvíce ve Středočeském kraji a v hl. městě Praze. Populace celé České republiky v průběhu letošního prvního pololetí nadále rostla, přírůstek obyvatel činil 5 203 osob.

Tab. 1 Počet obyvatel v Moravskoslezském kraji a jeho okresech v 1. až 2. čtvrtletí 2020
(předběžné údaje)

Kraj, okresy	Stav na počátku období			Střední stav			Stav ke konci období		
	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy	celkem	muži	ženy
Kraj celkem	1 200 539	589 298	611 241	1 198 445	587 812	610 633	1 197 018	586 876	610 142
Bruntál	91 597	45 367	46 230	91 484	45 296	46 188	91 395	45 259	46 136
Frydek-Místek	214 660	106 013	108 647	214 396	105 757	108 639	214 517	105 839	108 678
Karviná	246 324	121 129	125 195	245 541	120 500	125 041	244 887	120 032	124 855
Nový Jičín	151 577	74 743	76 834	151 526	74 703	76 823	151 585	74 731	76 854
Opava	176 236	86 376	89 860	176 107	86 300	89 807	176 046	86 253	89 793
Ostrava-město	320 145	155 670	164 475	319 391	155 256	164 135	318 588	154 762	163 826

V Moravskoslezském kraji se v prvním pololetí roku 2020 **živě narodilo** 5 751 dětí, což ve srovnání se stejným obdobím roku 2019 bylo o 170 méně. Nejvíce dětí se při přepočtu na 1 000 obyvatel narodilo v okresech Nový Jičín (10,4 ‰), nejméně pak v okrese Karviná (8,6 ‰). Ve všech okresech přišlo na svět více chlapců než děvčat. Celkem 2 714 dětí bylo prvorozených (47,2 % všech živě narozených dětí), 2 133 druhorozených (37,1 %) a 904 dětí bylo pro matku již jako třetí či další dítě (15,7 %). Mimo manželství se v prvním pololetí 2020 narodilo 2 920 dětí, tedy 50,8 % z živě narozených (v celé ČR to bylo 48,1 %). Nejvyšší podíl

KOMENTÁŘ

narozených mimo manželství byl již tradičně zaznamenán v okrese Bruntál (65,7 %), což byla čtvrtá nejvyšší hodnota mezi všemi okresy v celé České republice. Naopak v okrese Opava činila hodnota tohoto podílu pouze 41,3 %.

V prvním pololetí roku **zemřelo** v Moravskoslezském kraji podle předběžných výsledků 7 084 osob, což bylo o 65 osob více než ve stejném období roku 2019. V relativním vyjádření zemřelo z 1 000 obyvatel středního stavu 11,9 osoby. Vyšší hrubá míra úmrtnosti byla zaznamenána v okresech Karviná a Ostrava-město (shodně 12,6 ‰). K hodnotě republikového průměru (10,7 ‰) se nejvíce přiblížil okres Opava (11,0 ‰). V celkovém úhrnu zemřelo 3 661 mužů a 3 423 žen. Více než dvě třetiny zemřelých (70,4 %) měly 70 a více let. Hodnoty kojenecké úmrtnosti (3,1 ‰) a novorozenecké úmrtnosti (2,1 ‰) přesahovaly republikové průměry (2,4 ‰) a (1,6 ‰). V kraji zemřelo 12 dětí do 28 dnů po narození a dalších 6 dětí zemřelo ve věku do 1 roku.

Tab. 2 Pohyb obyvatelstva v Moravskoslezském kraji a jeho okresech v 1. až 2. čtvrtletí 2020

(předběžné údaje)

Kraj, okresy	Sňatky	Rozvody	Živě narození	Zemřelí	Přirozený přírůstek	Přistěhovalí	Vystěhovalí	Přírůstek stěhováním	Celkový přírůstek
Absolutní údaje									
Kraj celkem	1 589	1 132	5 751	7 084	-1 333	2 957	5 145	-2 188	-3 521
Bruntál	144	80	396	547	-151	532	583	-51	-202
Frydek-Místek	246	207	1 059	1 184	-125	1 302	1 320	-18	-143
Karviná	327	232	1 053	1 542	-489	1 427	2 375	-948	-1 437
Nový Jičín	193	151	787	843	-56	858	794	64	8
Opava	240	169	870	960	-90	769	869	-100	-190
Ostrava-město	439	293	1 586	2 008	-422	2 005	3 140	-1 135	-1 557
Relativní údaje (na 1 000 obyvatel středního stavu)									
Kraj celkem	2,7	1,9	9,7	11,9	-2,2	5,0	8,6	-3,7	-5,9
Bruntál	3,2	1,8	8,7	12,0	-3,3	11,7	12,8	-1,1	-4,4
Frydek-Místek	2,3	1,9	9,9	11,1	-1,2	12,2	12,4	-0,2	-1,3
Karviná	2,7	1,9	8,6	12,6	-4,0	11,7	19,5	-7,8	-11,8
Nový Jičín	2,6	2,0	10,4	11,2	-0,7	11,4	10,5	0,8	0,1
Opava	2,7	1,9	9,9	11,0	-1,0	8,8	9,9	-1,1	-2,2
Ostrava-město	2,8	1,8	10,0	12,6	-2,7	12,6	19,8	-7,1	-9,8

Rozdíl mezi počtem živě narozených a zemřelých činil v absolutním vyjádření -1 333 osob, v relativním -2,2 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu. Absolutně byla tato hodnota nejvyšší mezi všemi kraji v České republice, v relativním vyjádření dopadl hůře s -3,5 ‰ Karlovarský kraj. V žádném z okresů Moravskoslezského kraje nedosáhl přirozený přírůstek kladných hodnot, nejméně obyvatel přirozenou měnou ubylo v okrese Nový Jičín (-56 osob).

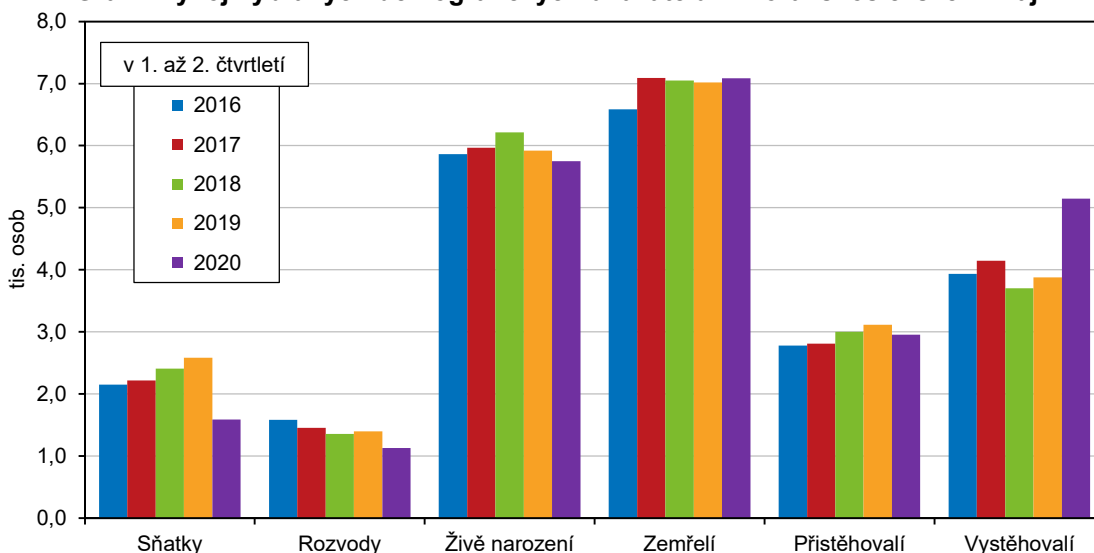
Do Moravskoslezského kraje se v prvním pololetí roku 2020 **přistěhovalo** 2 957 osob, což bylo o 158 osob méně než za stejné období roku 2019. Z ostatních krajů ČR se přistěhovalo 1 717 osob (58,1 % přistěhovalých) a 1 240 osob ze zahraničí (41,9 % přistěhovalých). Mezi

KOMENTÁŘ

přistěhoválými převažovali muži (56,0 %). Nejvíce obyvatel se přistěhovalo do okresu Ostrava-město (2 005 osob), a to i relativně (12,6 osoby na 1 000 obyvatel středního stavu). Nejmenší relativní přírůstek byl zaznamenán v okrese Opava, do kterého se přistěhovalo 8,8 osoby na 1 000 obyvatel.

Ve stejném období se z kraje **vystěhovalo** 5 145 osob (o 1 265 více než v roce 2019). Do ostatních krajů ČR se vystěhovalo 2 678 osob (52,1 % vystěhovaných) a 2 467 osob se odstěhovalo do zahraničí (47,9 % vystěhovaných). Rovněž mezi vystěhoválými převažovali muži (66,1 %). Nejvíce osob se vystěhovalo z okresů Ostrava-město a Karviná.

Graf 1 Vývoj vybraných demografických ukazatelů v Moravskoslezském kraji

Úbytek stěhováním byl výrazný především v okresech Karviná (-7,8 ‰) a Ostrava-město (-7,1 ‰). Pouze okres Nový Jičín vykázal kladný přírůstek obyvatel stěhováním (+64 osob, tj. 0,8 ‰). Moravskoslezský kraj nebyl jediným krajem v ČR, který vykázal záporné migrační saldo (-2 188 osob). Týkal se ještě dalších čtyř krajů – Ústeckého, Zlínského, Libereckého a Jihočeského.

Výsledná záporná salda – přirozené a migrační – zapříčinila, že největší pokles počtu obyvatel mezi všemi kraji České republiky jak v absolutním (-3 521 osob), tak i v relativním vyjádření (-5,9 osoby na 1 000 obyvatel) byl v Moravskoslezském kraji.

V prvním pololetí roku 2020 bylo uzavřeno 1 589 **manželství**, tedy o 997 méně než ve stejném období předchozího roku. K nižšímu počtu sňatků přispěly zejména měsíce březen, duben a květen, v jejichž průběhu byla možnost uzavření manželství omezena epidemiologickými opatřeními. Za stejné období bylo **rozvedeno** 1 132 manželství, v 599 případech (52,9 % z úhrnu rozvedených manželství) to byla manželství s nezletilými dětmi. Návrh na rozvod podávali manželé převážně společně (52,8 % z úhrnu rozvedených manželství), popř. se jednalo o návrh ženy (31,1 % z úhrnu rozvedených manželství). Rovněž počet rozvodů, které

KOMENTÁŘ

nabyly právní moci do konce června letošního roku, byl meziročně o 269 nižší. V pozadí nižšího počtu rozvodů však pravděpodobně stálo i omezení činnosti soudů v době nouzového stavu.

Kontakt:

Patrik Szabo

Krajská správa ČSÚ v Ostravě

Tel.: 595 131 220

E-mail: patrik.szabo@czso.cz